

Bol, funkcionalna sposobnost i kvaliteta života u osoba s iskustvom pada koje imaju osteoartritis koljena

Lana BOBIĆ LUCIĆ¹, Simeon GRAZIO², Kristina DUMANČIĆ¹, Ivan ŽILIC¹

¹Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju, Lipik

²Klinika za reumatologiju, fizikalnu medicinu i rehabilitaciju,

KBC Sestre milosrdnice, Zagreb

Uvod

Osobe s osteoartritisom (OA) koljena imaju oštećenje proprioceptora što može utjecati na posturalnu stabilnost i povećanje rizika za pad, a padovi često imaju negativan utjecaj na život starijih osoba. Otkrivanje čimbenika koji mogu biti povezani s padovima može omogućiti sekundarnu prevenciju i intervenciju za sprječavanje nastanka novih padova.

Ispitanici i metode

U ispitivanje je bilo uključeno 46 bolesnika (38 žena i 8 muškaraca; dob 68,8+/-7,8god) s dijagnozom OA koljena koji su podijeljeni u dvije skupine: skupina bez pada (BPOA) (n=16) i skupina s iskustvom pada (POA) (n=27). U praćenje vanjskih ishoda korišteni su vizualno analogna skala (VAS, 10cm) za ocjenu jačine boli i globalne ocjene bolesti od strane bolesnika i liječnika, te složeni indeksi za ocjenu funkcije i ravnoteže: Western Ontario and MacMaster Universities Osteoarthritis Index (WOMAC), SF-36 upitnik, Activities Balance Confidence (ABC) ljestvica, Frailty and Injuries: Cooperative Studies of Intervention Techniques-4 (FICSIT-4) test, "Timed up and go" test (TUG) i Tinettijev test.

Rezultati

U skupini POA bilo je značajnije više žena (POA 93%, BPOA 68%; $p < 0,05$). Osobe skupine POA mlađe su (POA 67,3 \pm 8,1; BPOA 71 \pm 7,3), većeg body mass indexa (POA 30,8 \pm 3,2; BPOA 29,08 \pm 3,2) i duljeg trajanja bolesti (POA 8,1 \pm 6,5; BPOA 7,1 \pm 6,5 godina), ali te razlike se nisu pokazale značajnim. U skupini POA statistički značajno većim su se pokazali VAS boli (POA 72,3 \pm 11,5; BPOA 62,7 \pm 13,7; $p = 0,01$) i globalna ocjena aktivnosti bolesti liječnika (POA 61,4 \pm 10; BPOA 49,9 \pm 10,3; $p < 0,001$). Vrijednosti SF-36, TUG, Tinetti i FICSIT-4 testova bile su lošije u POA skupini, iako rezultati nisu dosegli statističku značajnost, dok su vrijednosti WOMAC (POA 61,4 \pm 13,9; BPOA 50,9 \pm 15; $p < 0,05$), kao i ABC upitnika (POA 52,3 \pm 14,1; BPOA 63,1 \pm 16,8; $p = 0,02$) bile statistički značajnije lošije

Zaključak

U našem uzorku bolesnika s OA koljena osobe koje imaju iskustvo pada pokazale su značajno lošije rezultate u procjeni boli i osjećaju sigurnosti u kretanjima, dok su rezultati ispitivanja funkcionalne sposobnosti i ravnoteže pokazali trend lošijih rezultata, iako nije dosegnuta statistička značajnost.